

MEZI NEBEM A ZEMÍ

Kázání ze soboty 9.11.2024 – br. Martin Pavlík

Mt 17,1–8

Milé sestry a bratři v Kristu,

vy, kteří mě znáte trochu víc, tak víte, že miluju cyklistiku. Asi před rokem mě jeden můj kamarád pozval do svého podcastu, kam si zve lidi jenom pro to, aby sdíleli to, na co mají vztek. Téma si může každý vybrat sám, a tak jsem se rozhodl, že si vyberu právě cyklistiku, respektive, že budu mluvit o dvou nejhorších nepřátelích cyklistů – o řídicích a o počasí. Ale kdybych mohl tento podcast natočit ještě jednou, přidal bych navíc jednu speciální kategorii – a tou jsou hory a zvláště počasí v horách. Obléct se správně do hor, když se tam vydáte na kole, je asi nejtěžší disciplína, kterou můžete absolvovat. Několikrát jsem už propadl dojmu, že je to mnohem těžší než ten samotný kopec vyjet. Přiznávám, že hory jsou pro mě místem nebezpečí, nejistoty, nepohodlí a taky strachu. Možná to tak někteří z vás mají stejně. Ale když pozorně čtete Bibli, velmi rychle zjistíte, že hory jsou mnohem víc.

Téměř všechna největší biblická setkání člověka s Bohem se uskutečňují právě na hoře. V horách viděli bibličtí pisatelé místo, které zvláštním způsobem spojovalo nebe, zemi i podsvětí. I v jiných starověkých kulturách byly hory považovány za sídlo bohů a stavěly se na nich svatyně. A židovská i křesťanská tradice viděla hory jako neobvyklé místo, kde se setkává nebe se zemí a naopak. Hospodin si hory vyvolil: na Chorébu povolal Mojžíše za vůdce Izraele a zjevil mu své jméno. Na Sínaji uzavřel s Izraelem smlouvu a dal mu Desatero. A nejen ve Starém zákoně, ale i v evangeliích mají hory hluboký duchovní význam. Na hoře si Ježíš zvolil své apoštoly a poslal je do světa; na hoře vyslovil své nejslavnější kázání; na Olivové hoře bojoval svůj poslední zápas, na hoře Golgotě odevzdal svůj život do Božích rukou, aby mohl nakonec opět z Olivové hory vystoupit k Otci. Hory jsou místem, které zatajuje dech, jsou místem setkání člověka s Bohem, jsou místem našeho vystupování a Božího sestupování. Hory jsem díky Bibli začal vnímat také jako místo proměnění.

Čím jsou hory pro vás? Pro žalmistu byly hory místem, ke kterému pozvedal zrak, když vyhledával pomoc. I v Ježíšově životě hrály hory nezastupitelné místo. Na hoře povolal učedníky, na horách uzdravoval a vyučoval, a mnohokrát sem odcházel proto, aby se modlil. A v předchozím výčtu klíčových událostí Ježíšova života jsem nezmínil ještě jednu horu a událost, která mě oslovuje nejvíc – v tom příběhu je hora místem proměnění, během kterého se třem svým učedníkům zjevil jako Boží Syn. Tento příběh jsme dnes slyšeli ve druhém biblickém čtení. Vzpomínáte na něj? Ježíš rozmlouvá před zraky učedníků s dávno zemřelými, Mojžíšem a Eliášem, a trojici rybářů svítá to, co by asi nedovedli popsat slovy. Petr, Jan a Jakub jako první z Dvanácti mají vědět, že Ježíš je víc než jen dobrý mistr. Když mluvíme o hoře proměnění, myslíme tím pochopitelně, že se na té hoře proměnil Ježíš. Ale řekl bych, že tato zvláštní událost proměnila především víru jeho učedníků. Myslím, že nám tento příběh přináší otázky, kterým bychom měli jednou za čas vystavit i naši víru, a představuje nám v souvislosti s horami také tři pokušení. Nejprve ty otázky: všimněte si, jak silný je zde motiv světla. Ježíš zalitý světlem, zářící tvář a oslnivý šat. Židovská tradice nazývá tuhle intenzivní Boží přítomnost slovem *šechina*. A tak se můžeme dnes s pohledem upřeným k horám ptát sami sebe: Co zastíňuje v mém životě toto světlo? Kam toto světlo Boží přítomnosti prosvítá v

mé víře? Prosvítá tato proměňující živá Boží přítomnost i mnou?

A nyní ještě k těm pokušením. Prvním pokušením je nevydat se na cestu do hor vůbec. Převážit může strach, víra není pro mě, strach z toho, co bych o sobě nebo možná o Bohu zjistil. Protože víra je odvážná cesta – cesta proměny. Víra je v Bibli cestou od *paranoia* k *metanoia*. Je cestou od ochromujícího strachu k prozíravosti a hledání nových cest. Druhým pokušením je situace, když se tam dostaneme a máme (obrazně řečeno) chuť nahoře všechno poznat a propátrat. Je to pokušení, které hrozí každému. Chtít mít ve všem jasno, mít všechny otázky zodpovězené. Nahlédnout Pánu Bohu do nebeské kuchyně. Třetím pokušením je pokušení usadit se tam. Podobně jako učedníci v našem dnešním příběhu. Pane, zůstaňme tady a udělejme si tady tři stany. Je nám tady dobře, nikam už nechodíme. Po intenzivním prožitku, po zdolání vrcholu, můžeme rychle propadnout sebevědomí, že už jsme taky tak trochu „jako Bůh“. Kristus těmto učedníkům odkryl něco ze svého světa a jim se už nechtělo odejít. A všimněte si, že ten samý Ježíš, který je sem přivedl, je pak také vrací zpět do reality. Sestupuje spolu s nimi do skutečného světa, do světa blíž lidem, a také blíž jejich problémům, jejich samotě a trápení. Hora je místo, které může proměnit i naši víru – vyžaduje to překonat strach, strach vydat se na cestu s Bohem i do neznáma. Když překonáme strach a spolehne se na něj i v naší nejistotě, věřím, že nám Bůh dá prožít zkušenost jeho přítomnosti. Ale z hory, kam nás přivedl, nás podobně jako kdysi své učedníky vede a vrací zpět do nížiny – do světa, ve kterém víra, naděje a láska často schází. Vede nás sem, abychom podobně jako On, proměnění horami, mohli odrážet světlo Boží přítomnosti.

Přeji vám, abyste se nechali dnes Bohem pozvat na horu proměnění – proměnění naší víry. Přeji vám, abyste se setkali nově s Bohem, kterého zvěstoval Ježíš – s Bohem lásky, s Bohem tvořivým a překvapujícím. Abyste měli odvahu překonat na této cestě strach z neznáma, a aby vaši víru občas obohatily zkušenosti, které může člověk prožít jenom někde mezi nebem a zemí.

Amen